

**ПРОГРАМА ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ
ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ
за ОКС „Бакалавър” по специалност „Управление на здравните грижи“,
за учебната 2022/2023 г.**

1. Социалната медицина като наука - предмет, възникване и развитие; структура. Функции и взаимовръзки на социалната медицина.
2. Методи в социалната медицина. Социологически метод - социологични проблеми на медицината, методи за събиране на социологическа информация.
3. Социални фактори на здравето - типове и механизми на влияние. Стилът на живот като рисков фактор за здравето; предпоставки и критерии за здравословен начин на живот.
4. Социално-медицинският подход в медицинската практика; социална история на заболяването - предпоставки; компоненти и значение.
5. Обществено здраве - определение и основни показатели. Демографията като наука. Статика на населението; типове възрастово-полова структура; демографско застаряване на населението.
6. Динамика на населението. Механично движение на населението. Естествено движение; възпроизводство на населението. Показатели. Социално-медицински проблеми.
7. Заболеваемостта като измерител на общественото здраве. Показатели. Заболеваемост с временна и трайна нетрудоспособност.
8. Физическото развитие като показател за общественото здраве. Акселерация и хипотези за акселерацията.
9. Семейство и здраве; същност, видове и функции на семейството. Взаимозависимости между семейство и здраве. Негативни взаимоотношения в системата „семејство - здраве“.
10. Медико-социални проблеми и здравно обслужване на децата. Специфики в различните периоди на детството; рискови групи. Организация на педиатричната помощ; показатели за оценка.
11. Медико-социални проблеми и здравно обслужване на жените; социални функции. Рискови фактори и групи. Организация на акушеро-гинекологичната помощ.
12. Медико-социални аспекти и здравно обслужване на хората от третата възраст. Характеристика на факторите, ограничаващи независимостта; мерки за преодоляването им.
13. Системи на здравеопазването в съвременния свят; здравно-политически модели; обща характеристика.
14. Първично здравно обслужване - интегрирана система за основна медицинска помощ. Лечебни заведения за извънболнична помощ; лекарят на обща практика.
15. Болнично обслужване. Същност и тенденции в развитието на болницата; проблеми и предизвикателства. Видове болници, основни функции и задачи. Показатели за оценка на дейността.
16. Спешна медицинска помощ (СМП) - същност и роля. Структура на Центъра

за СМП; цели, задачи и проблеми. Показатели и критерии за дейността.

17. Здравна политика - същност. Съвременни приоритети на здравната политика.

18. Здравното осигуряване в България. Определение и същност. Национален рамков договор - предмет. Мисия и перспективи на здравното осигуряване у нас.

19. Здравен мениджмънт.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Стефанов Р. Семерджиева М. Стойкова М. Тестове за подготовка на кандидат-студенти по специалност „Управление на здравните грижи”. МУ-Пловдив, 2014

2. Колева Н. Социална медицина. Изд. УИ „Св. Климент Охридски“, 2014

3. Керековска А, Мирчева И, Георгиева Л, Попова Ст. Социална медицина. Изд. Стено, 2014

4. Георгиева Л, Попова Ст., Керековска А. Социална медицина. Изд. „Стено“, 2017

5. Грънчарова Г, Янкуловска С. Основи на социалната медицина. Изд. „Стено“, 2021

6. Мутафова М.(редактор). Структура на въпросите по социална медицина. Мед. изд. „АРСО“- София; 2014

7. Воденичаров Ц, Попова С. Социална медицина. Изд. „Еко ПРИНТ“ – София; 2009

8. Мутафова М, Георгиева Е, Пешева И, Христов Н, Правчанска М. Социална медицина. Мед. изд. „АРСО“- София; 2011

9. Борисов В, Юрукова К, Воденичаров Ц, Попова С. Социална медицина. Изд. „Акар ПРИНТ“ – София; 2004, 2006

10. Салчев П, Веков Т, Джамбазов С, Димитров П. Социална медицина. Изд. Български кардиологичен институт 2020

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПИСМЕНИЯ ИЗПИТ (ТЕСТ)

ОТ КОНКУРСНИЯ ИЗПИТ

1. Общи положения

1.1. Преглеждането и оценяването на писмените работи (тестове) по Социална медицина и организация на здравеопазването се извършва в съответствие с Правилника за прием.

2. При разглеждане на кандидатстудентските работи (тестове) и поставяне на окончателна оценка да се има предвид следното:

2.1. Оценяването на теста ще е съобразено с дидактическите изисквания за оценка на тестове от първо и второ познавателно равнище.

2.2. Скалата, по която ще се извършва оценяването е следната:

100% – 90%	89% – 80%	79% – 70%	69% – 60%	Под 60%
верни отговори	верни отговори	верни отговори	верни отговори	верни отговори
Отличен	Много добър	Добър	Среден	Слаб